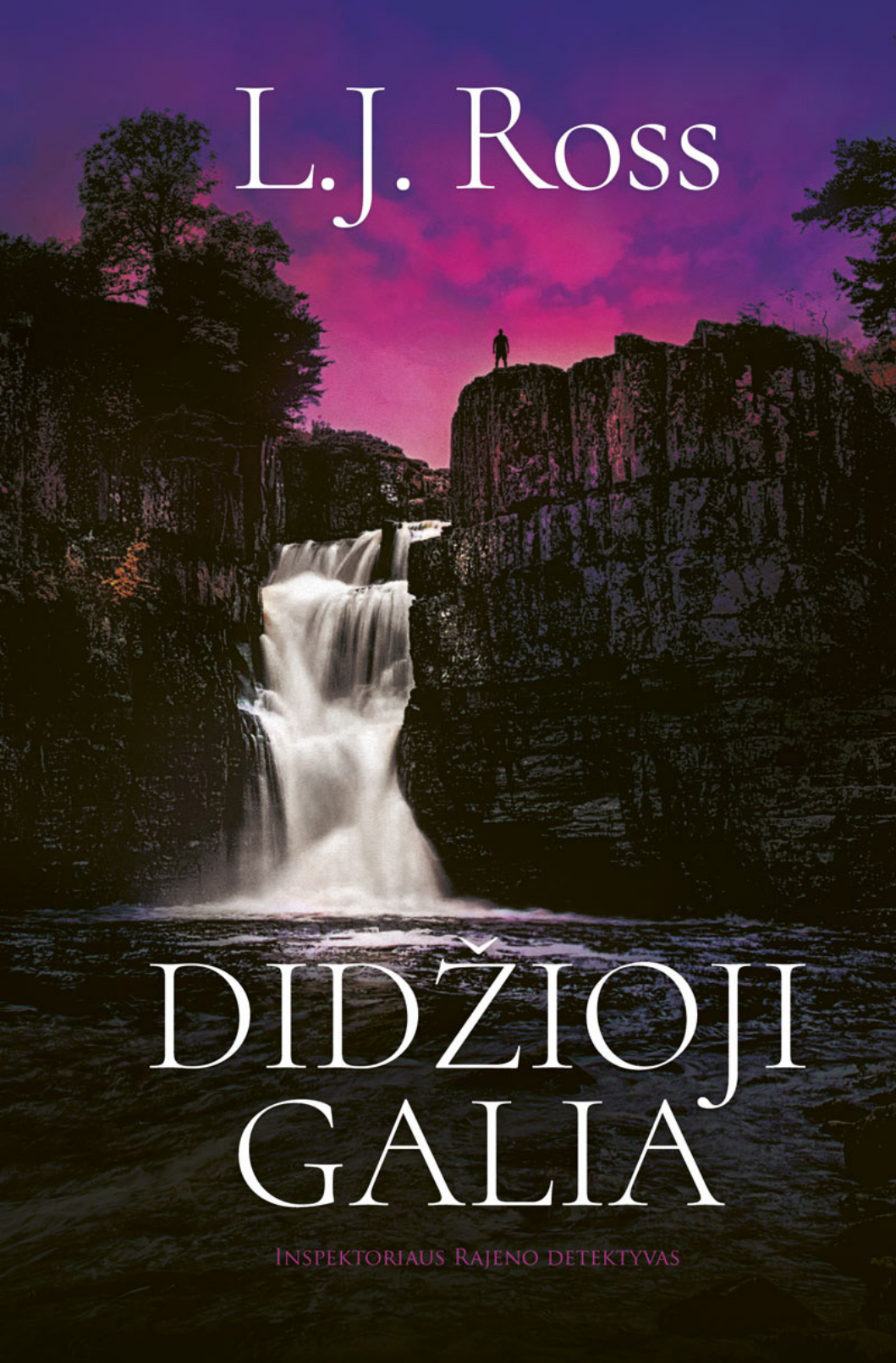

L.J. Ross

DIDŽIOJI
GALIA

INSPEKTORIAUS RAJENO DETEKTYVAS

*Leisk savo planams būtī tamsiems ir
neīžvelgiamiems lyg naktis.
O kai judēsi, uīzgriūk lyg perkūnas.*

— Sun Tzu

Prologas

Antradienis, kovo 29

Vos atsibudusi Makenzi suvokė, kad jis ketina ją nužudyti.

Nebetrikdė painūs, migloti prisiminimai apie tai, kas nutiko. Atvirkščiai — ji atsiminė viską šiurpinamai aiškiai.

Tamsios akys. Blyški šypsena.

Švystelėjimas kumščiu, ir tuomet — nieko.

Automobilį staiga kryptelėjo skersai, ir ji skaudžiai trenkėsi į bagažinės šoną. Neįmanoma apsisaugoti nuo smūgio, kai riešai ir čiurnos supančioti viela. Tiršta, neįžvelgiama tamsa dusino.

Garsiai įkvėpusi į plaučius gilų gurkšnį oro ir jį iškvėpusi pajuto, kaip ankštoje erdvėje ją apgaubia jos pačios kvapo šiluma. Galbūt visa tai tebuvo siaubingas košmaras, ir ji atsimerkusi ras Frenką taikiai miegantį šalia. Bet į nosį skverbėsi dyzelino tvaikas, išsklaidydamas sapną, palikdamas vien nuožmią tikrovę. Protas skausmingai būdravo ir nesileido kvailinamas.

Automobilis vingiavo į stačią įkalnę. Makenzi sutampė vidurius, ir ji atpažino šoko požymius: nevaldomą drebulį ir gausų prakaitavimą. Galvoje plaukė migla, ir Denisė tarsį sklendė virš savo kūno, stebėdama menkai pažįstamą moterį. Pro sukąstus dantis įkvėpė oro į nerimo slegiamą krūtinę. Juto, kaip leidžia vidurius, bet ji susitvardė ir prisivertė aiškiai mąstyti.

Kiek ilgai šitaip prabuvo?

Tiksliai neįmanoma žinoti, ar dabar diena, ar naktis; į gniuždančią ankštos erdvės tamsą neprasiskverbė nė menkiausias šviesos spindulėlis, ir ji nenumanė, kiek laiko išbuvo be sąmonės. Automobilis jau neberiedėjo lygiu asfaltu, o siūbuodamas kratėsi gruoblėta žeme ir dardėjo į jai nežinomą tikslą.

Makenzi gulėjo nieko nenučiuokdama apie laiką ir nukeliautą atstumą, mąstydamą apie Frenką Filipą.

Aš myliu tave, Frenkai.

Automobilis riedėjo apleistais laukais ir tolo nuo žmonių, pradėjusių karštiligišką detektyvės inspektorės Denisės Makenzi paiešką. Debesys lėtai slinko mėnuliu, tačiau pro juos prasiimušę padriki baltos šviesos spinduliai retkarčiais apšviesdavo vienišą automobilį, slenkantį kalvomis ir slėniais. Debesims susitelkus, nusileido naktis tarsi marška, protarpiais perplėšiama vis labiau nuo civilizacijos tolstančios mašinos žibintų. Kur ne kur pravažiuodavo kaimelį ar gyvenvietę, bet tą nakties metą gatvėse nesimatė žmonių, languose nedegė šviesos. Vairuotojas su savo keleive tęsė vienišą kelionę tarp plačiai nusidriekusių laukų ir vandens plotų, apgriuvusių ūkių ir pavienių avių, atsiskeyusių nuo kaimenių ir pernelyg toli nuklydusių nuo namų. Variklio burzgimas perskrodė dangaus tylą, automobilis akimirką užsilaikė ant dar vienos kalvos viršūnės ir pamažu ėmė leistis į saugią, slaptingą slėnio klostę.

1 skyrius

Pirmadienis, balandžio 4

Po savaitės

Ištaškęs galias balutes, šalikelėje sustojo glotnus pilkas automobilis. Pro priekinį jo stiklą į niekuo neišsiskiriančių namų virtinę spoksavo detektyvas vyresnysis inspektorius Maksvelas Finli-Rajenas.

— Čia negali būti ta vieta.

Dirstelėjęs į adresą, pakeverzotą ant voko apspurusiais kraštais, jis vėl apžvelgė gatvelę.

— Nieko daugiau, išskyrus aklagatvį.

Gatvelė driekėsi nugarūsta į Niukaslo prie Taino užkampį, vadinamą Benvelu; varganą miesto rajoną į vakarus nuo prabangaus centro, netoli upės. Prieš daugybę metų akmens anglių kasykla ir šaudmenų fabrikas maitino klestinčią pramonę, ir darbininkams buvo pristatyta virtinės blokuotų namukų. Dabar šie stovėjo apleisti ar nugyventi, kur ne kur nuo tyčinių gaisrų pajuodusiomis raudonomis plytomis aplink duris ir langus. Įprastos žmogžudysčių detektyvo pareigos Rajeną dažnai atvedavo į miestą, bet nesunku buvo pamiršti šią senąją metro-polijos širdį.

Vėl įsilijus, jis įjungė priekinio stiklo valytuvus. Išmušė vos aštuonias ryto, ir saulė iš paskutiniųjų brovėsi pro tirštą pilkų debesų užklotą, skystais spinduliais dar labiau paryškindama

apgailėtiną aplinką. Rajenas jau norėjo sukti atgal, tik staiga pastebėjo tai, ko ieškojęs.

„Badlo“ bokso klubas buvo ne kažin kas daugiau kaip aštunto dešimtmečio blokinis pastatėlis, betoninė dėžė plokščiu stogu, įlinkusiu nuo lietaus. Jis buvo užtupdytas ant pamatų, kadaise priklausiusių dviem seniausiam nugriautiems pastatams, kurių niekam neatėjo į galvą išardyti, todėl tebejuosiančių patį pastatą tarsi distopinis griovys. Čia trūko šilto svetingumo auros, pasitinkančios klientus prabangiuose sporto klubuose, bet kadangi Rajenas niekuomet taip ir nepasivargino juose apsilankyti, tad ir vertinti neturėjo kaip. Ilgokai pasėdėjęs jis giliai įkvėpė ir trinkelėjęs dūrelėmis tikslingai nužygiavo per lietu.

— Nagi, žmogau! Ar tik tiek tegali?

Detektyvas seržantas Frenkas Filipsas, kilpiniu rankšluosčiu nusibraukęs prakaitą nuo kaktos, nutėškė jį į ringo kampą.

— Nebloga buvo kova, Frenkai, gal šiandien tuo ir baikime...

— Aha, jeigu jau kinkos dreba, — nusišiepė Filipsas.

Susierzininimui nugalėjus nuovargį, antrasis vyriškis patapšnojo vieną pirštinę į kitą. Vienuolikos ar dvylikos metų berniukas, supratęs užuominą, šaukšto krašteliu trinkelėjo per seną žalvarinį varpą, ir abu vyrai ėmė šokčioti aplink ringą.

Maksvelas Rajenas pastūmė dvivėres sporto salės duris, nekreipdamas dėmesio į atvirai smalsius ir įtarius žvilgsnius, kuriais jį lydėjo vietiniai, grupelėmis susispietę stebėti vykstančios kovos. Ore tvyrojo testosteronas, ir Rajenas kone atšlijo nuo aitraus vyriško prakaito ir cigarečių dūmų tvaiko. Kelios akių

poros vis dar stebėjimo į jį, įvertindamos pribloškiamai atrodančią vyrą varno juodumo plaukais, lyg ir primenantį kažką, matytą per televizorių. Jis draugiškai linktelėjo susirinkusiems. Šie niekaip neatsakė, tik nusuko akis į ringą, tad Maksvelas nuėjo gilyn į salę ir įsitaisė prie sienos, ketindamas stebėti kovą kartu su visais.

— Kaip jam sekasi?

Šalimais stovintis vyrukas galėjo turėti tarp penkiasdešimties ir aštuoniasdešimties metų. Visiškai plika galva švytėjo it aureolė virš vėjų nugairinto veido.

— Katram?

— Žemesniajam, — paaiškino Rajenas, linktelėdamas į kresnesnį iš dviejų kovotojų.

— Frenkui, — pasufleravo vyriškis. — Šiandien jis kaip velnio apsėstas. Daužo visus, kas tik prie jo prisiartina. Bilis stengiasi iš paskutiniųjų, bet ilgai neatsilaikys.

Nieko nepasakęs vyresnysis inspektorius ir toliau stebėjo du vyrus, stovinčius senovinio ringo centre, apšviestus plikų elektros lempučių, kadaruojančių po prastomis lubomis. Abu vyrai buvo nuogi iki pusės, prakaitu blizgančia oda, mirgančia šešėliuose jiems šokinėjant po šviesos lopinėlius.

— Kas teisėjas?

— Niekas konkrečiai, nes Frenkas dar prieš valandą jį nokautavo. Matyt, vyrukas grįžo namo pas savo poniją ieškoti trupučio meilės ir užuojautos.

Rajenas susimąstė, suraukdamas juodus antakius.

— O jeigu katras nesusivaldys?

Vyriškis į jį metė įtarų žvilgsnį.

— Juk tu ne iš Bokso asociacijos?

Maksvelas nežymiai papurtė galvą. Vėl nuo jo pasisukęs į ringą, vyriškis išsitraukė tabako maišelį ir ėmėsi sukti ploną cigaretę.

— Čia vyrai boksuoja nuo neatmenamų laikų, dar pats nebuvai gimęs. Mokame su jais tvarkytis. Tai tu turėtum būti atsargus, nes gali susitepti savo šaunųjį apdarą.

Rajeno veidu perbėgo šypsenos šešėlis. „Badlo“ įstaiga garsėjo savo paprastumu, bet vyresniajam inspektoriui kaip tik ir patiko jos nepretenzingas stilius. Nešvara jo nejaudino; blogiau — kad čia niekas nesilaikė saugos reikalavimų. Sukryžiuotomis ant krūtinės rankomis, Rajenas tylomis stebėjo ringą ir spėliojo, kam jie išvis varginasi mautis pirštines, jeigu tikslas — pridaryti priešininkui kuo daugiau žalos.

Frenkas Filipsas kovėsi užmiršęs apie žiūrovus. Jautė vien tik pyktį, gryną ir aršų, tekantį kūnu tarsi srovė. Jam reikėjo kur nors išsilieti, ir Filipsas geresnio būdo nerado.

Pokšt, priėmęs smūgį į diafragmą jis pajuto, kaip plaučiuose nebelieka oro, bet po sekundės vėl kilo ant kojų ir puolė vyruką, nustojusį būti „Biliu iš bokso klubo“ ir virtusį viskuo, ko Filipsas savo gyvenime nekeitė.

Trinkt, kairysis kablys.

Trinkt, dešinysis kablys.

Sumosavęs rankomis Bilis susverdėjo ir atatupstas ėmė trauktis prie apsauginio barjero, o Filipsas nekantriai laukė, mindžikuodamas nuo kojos ant kojos, kol vėl galės jį pulti.

Maksvelas stebėjo, kaip jo seržantas vikriai smūgiuoja perkreiptu, nebelabai atpažįstamu veidu; tai jau nebuvo švelnus malonių manierų vyrukas, kurį jis taip gerai pažinojo. Dar trisdešimt sekundžių, ir nugalėtas Bilis tįsojo ant grindų.

Pasigirdo skysti plojimai; žiūrovai suskato šnekėtis ir pamažu skirstytis. Bilis, vos pastovėdamas ant kojų, iššlitiniavo iš ringo perkreiptu ir jau pradėjusiu tinti veidu.

— Nagi, kas kitas? — išrėkė Filipsas niekam konkrečiai.

Pasigirdo nepritarimo murmesys.

— O ši įstaiga gerokai suprastėjo nuo mano laikų, — šaukė jis. — Jeigu jaunuomenė bijo stoti prieš tokį senuką kaip aš. Kas jums visiems yra?

Jo draugai tarpusavyje susižvalgė spėliodami, ką daryti. Visi jie buvo girdėję, kas nutiko Frenko merginai. Žinoma, užjautė jį, bet juk yra ribos, kiek gali būti užgauliojamas, ir įtampa salėje ėmė augti.

Stovėdamas salės gale Rajenas pagaliau apsisprendė ir atsisūmė nuo sienos.

— Jeigu pasiūlymas vis dar galioja, tuomet ir man visai ne pro šalį pasimankštinti.

Nuo ringo pakylęs Filipsas net prisimerkęs spitrijo į veidų jūrą ir iš jos išnyrančią aukštą figūrą. Atpažinęs jis lėtai pakraipė galvą.

— Neturiu ūpo žaidimams.

— Jeigu esi pavargęs, nė neabejoju, kad keli džentelmenai ana ten pasirašys porai raundų, — pasakė Rajenas, kryptelėjęs galvą į minią, vėl susibūrusią aplink ringą iš smalsumo, kur link pasisuks ši nauja drama.

Jis nusipurtė nuo pečių savo tamsmėlynį vilnonį palatą ir padėkojo kažkokiam jį pačiupusiam paaugliui. Tuomet atsisagstė marškinius.

— Neerzink manęs, vaikine. Aš su tavimi nesikausiu.

Filipsas stovėjo nutaisęs granito kietumo veidą, bet Raje-

nas matė jo pajuodusius paakius — bemiegių naktų liudijimą. Dar kelios minutės, ir kovinga dvasia paliks jo kūną, nusprendė vyresnysis inspektorius.

Nenuleisdamas įtarus žvilgsnio nuo kresnos minimo vyruko povyzos ir žudikiškos veido išraiškos, Rajenas atsise-gė laikrodžio dirželį ir patikėjo jį spuoguotam paaugliui, kuris mikliai pasičiupo brangenybę ir žengė šalin.

Argi vaikus neturėtų būti mokykloje?

Filosofiškai gūžtelėjęs pečiais, Maksvelas numetė marški-nius ant suoliuko šalia ir pakilęs į ringą perlipo per sunkius elastiškus jo atitvarus.

— Ar girdėjai mane? — suurzgė Filipas. — Sakiau, kad su tavimi nekovosiu.

— Jeigu jauti įtampą, taip ir pasakyk, — atrėžė Rajenas.

Tada paėmė jam įduotas pirštines ir pradėjo jas mautis. Jokios apsaugos galvai; jokio pirštinių apklijavimo palei kraštus.

— Iš kur žinėjai, kad aš čia?

— Ar svarbu?

— Man svarbu.

Rajenas kilstelėjo vieną raumeningą petį.

— Pasiklausinėjau.

— Ne tavo reikalas manęs ieškoti, — atšovė Filipas. — Jeigu būčiau norėjęs, kad mane rastum, būčiau pasisakęs.

— Jeigu kartais pamiršai: aš vis dar tavo tiesioginis virši-ninkas, — tik tiek tepasakė vyresnysis inspektorius, nors žo-džiai ir strigo gerklėje. — Nesitikėk dingti be perspėjimo ir kad niekas tavęs nepasiges. Jausk atsakomybę — kriminaliniam skyriui, sau pačiam... ir Denisei.

— Nedrįsk jos čia velti!

Taip taręs, Filipsas šoko į priekį ir pirštinėta ranka tvojo tiesiai Rajenui į veidą. Nuo smūgio šio galva loštelėjo, ir Maksvelas persikreipęs visu kūnu tėsėsi į atitvarą. Minia choru aiktelėjo.

Stojo tyla; pasipurtęs Rajenas paėmė ištiestą rankšluostį nusibraukti iš nosies varvančiam kraujui. Švelniai spustelėjęs suprato, kad nosis nelūžusi, bent jau tiek. Nesinorėjo net pagalvoti, ką Ana apie tai pasakytų.

Nurijęs seiles, Filipsas suskubo atsiprašinėti:

— Atsiprašau, vaicine, aš... aš...

Bet Rajenas numojo ranka.

— Sakytiau, tai buvo varpo dūžis pirmajam raundui, ar ne?

Su tais žodžiais jis iš visų jėgų smogė Filipsui į pilvą.

— Jeigu tikiesi, kad tavęs pasigailėsiu...

Frenkas puolė kautis, ir Rajenas, trumpai pasigailėjęs savo ankstesnio sprendimo, spėjo pakelti rankas ir užblokuoti smūgių seriją. Sukdamasis po ringą jis sėkmingai juos atmušinėjo, bet Filipsas dar turėjo energijos.

— Nebūtina daryti man nuolaidų, — tarė jis, apsimesdamas smūgiuojąs iš kairės ir tuo pat kartu tvodamas dešiniąja pirštine Rajenui į krūtinę.

Netekęs amo, Maksvelas net susilenkė dvilinkas.

— Esi užsispyręs senas asilas, — iššvokštė jis.

Frenkas pridėjo delną prie ausies.

— Ką sakei? Dar mažai gavai?

Rajenas lėtai pakėlė galvą.

— Ir dar apykurtis, — pastebėjo jis, nustebindamas seržantą aštriu smūgiu į diafragmą, paskui dar ir mikliai pokštelėdamas pirštine per žandikaulį.

Smagiai tvojęsis ant užpakalio, Filipas priblokštas pažvelgė į jį.

— Kur, po velnių, išmokai taip boksuotis?

— Internatinėje mokykloje, — iškvėpė Rajenas. — Ir iš „Rokio“ franšizės.

Frenko lūpos virpėjo.

— Gal jau užteks? — paklausė Rajenas, apžiūrinėdamas raudonas dėmes draugo veide, nežymiai graužiamas sąžinės.

Filipas pasidairė į smalsuolių aplink ringą veidus, išleido ilgą atodūšį, atsistūmė nuo grindų ir pakilo ant kojų.

— Aha, man jau užteks.

Atsivarstęs pirštines, Maksvelas ištiesė jam ranką. Irgi nusimovęs pirštines ir riebiai nusikeikęs, Filipas suėmė jį į tvirtą glėbį.

— Man to reikėjo, — šiurkščiai pratarė.

— Bet kada tavo paslaugoms, — sausai atsakė Rajenas.

Atsitraukę per žingsnį, juodu vėl įsmeigė akis vienas kitam į veidą.

— Nežinau, ką daryti, — paprastai pasakė seržantas. — Negaliu pakęsti minties, kad Denisė yra kažin kur, gyva ar mirusi...

Rajenas įsivaizdavo; išties puikiai įsivaizdavo. Moterį pagrobė liūdnai pagarsėjęs žudikas Kyras Edvardsas, buvęs gydytojas, žiniasklaidos pakrikštytas Kirviu. Mažiau nei prieš savaitę inspektorius Maksvelas su savo komanda dorojosi su kitos žmogžudystės bylos pasekmėmis. Už jų nugaros Edvardsas kažkaip įsigudrino pabėgti iš sugriežtintojo režimo kalėjimo Darame ir pagrobė detektyvę inspektorę Denisę Makenzi iš jos nuosavų namų. Visi Nortumbrijos kriminalinių tyrimų skyriaus žmonės puikiai žinojo, kokiam smurtui Edvardsas yra

pasiryžęs, bet labiausiai apie tai nusimanė ne kas kitas, kaip pats Rajenas, įvykdęs žudikui teisingumą ir kartu praradęs savo seserį.

Prisiminimai jį vis dar persekiojo.

Dabar žiūrėjo į šaltas savo seržanto akis. Nė vienas iš jų nežinojo, kas nutiko Denisei, o žudiko nuveikti darbai nieko gero nežadėjo. Rajenas suprato, jog tik neviltis atginė Filipą čia, pas žmones, pažįstančius jį nuo senų laikų. Prisiminė sulig kiekviena diena, praleista be mylimos moters, augantį pyktį ir muštis skatinančią jėgą.

Bet dabar atėjo laikas detektyvui seržantui Filipui grįžti prie darbo.

— Negalvok apie jokus „ar“, — pasakė Rajenas. — Galvok, kaip ją rasti.

— *Kaip?* — pratrūko Frenkas. — Praėjo jau beveik savaitė, o mes nieko neturime. Jokių užuominų, jokių pastebėjimų... O ką, jeigu ji jau nužudyta?

Rajenas pabandė sukaupiti pasitikėjimą savimi, kuris irgi jau blėso.

— Turime tikėti, kad Makenzi nėra pagrindinis jo tikslas. Edvardsas su mumis susisieks ir pateiks savo reikalavimus. Veikiausiai numano, kad stebime oro uostus ir keltų perkėlas; jo galimybės ribotos, be to, veidas mirga visoje regioninėje ir nacionalinėje žiniasklaidoje. Visoje šalyje paskelbta jo paieška. Jis negali tikėtis pasprukti, nepasinaudojęs Denise kaip derybų objektu.

— O jeigu nenori sprukti? — paklausė Frenkas.

Rajenas sučiaupė lūpas. Visuomet lieka galimybė, kad Edvardsas vadovaujasi visiškai kitokiu motyvu, nereikalaujančiu laikyti gyvų įkaitų.

— Jeigu jis nori atsiteisti su manimi, kaip į kalėjimą jį įkišusiu žmogumi, Edvardso troškimas išsipildys tą pačią akimirką, kai mes jį surasime, — Rajenas uždėjo ranką Filipsei ant peties ir guodžiamai spustelėjo. — Bet man reikia tavęs savo komandoje, Frenkai. Privalai būti su mumis, padėti mums.

Porą kartų sumirkčiojęs, seržantas nusuko akis.

— Aš ją apvyliau. Man reikėjo būti su ja.

— Nieko tu neapvylei, — tvirtai ištarė Rajenas. — Niekaip negalėjai žinoti. O dabar, dėl Dievo meilės, vilkis marškinis ir grįžk į darbą. Nežinau, ar ilgai dar ištersiu taip stovėdamas ir žiūrėdamas tau į pilvuką.

Filipas kilstelėjo smakrą kaip senais laikais.

— Po tuo pilvuku slypi grynų raumenų sluoksnis.

— Patikėsiu tavo žodžiu.

2 skyrius

Kai Rajenas su Filipisu įžengė į Nortumbrijos kriminalinių tyrimų skyrių ties ūksminga vakarine riba tarp Niukaslo ir Nortumberlando grafystės, čia tvyrojo prislopinta atmosfera. Juodu stovėjo prie nudrengtų dvivėrių durų ir giliai kvėpė bjaurų sumišusį pušų kvapo valiklio ir troškinio dvoką, sklindantį po laiptinę iš bufeto pusės.

Rajenas su palengvėjimu nužvelgė nemažą susirinkusiųjų būrelį, nors salėje toli gražu nešurmuliavo minia kaip anuomet, sužinojus, kad Edvardsas paspruko ir dingo Makenzi. Dabar Daramo kriminalinių tyrimų skyrius aiškinosi, kaip Edvardsui pavyko susiorganizuoti pabėgimą iš Franklando kalėjimo, o tuo metu Nortumbrijos kriminalinių tyrimų skyrius telkė savo pajėgas pareigūnės ir jos pagrobėjo paieškomis. Talkon pasisiūlė Taino ir Viro, netgi keletą kaimyninių grafysčių policija — skyrė savo laiką ir pareigūnus, bet jau prasidėjo septinta jungtinio tyrimo diena, o šviesos tunelio gale vis nesimatė.

Detektyvė inspektorė Denisė Makenzi buvo visų mėgstama moteris ir gera žmogžudysčių tyrėja, turinti didelę tarnybos patirtį. Vietinė ir nacionalinė žiniasklaida pasistengė, kad eiliniai piliečiai visoje šalyje, dirbantys savo kasdienius darbus, neliktų nepastebėję nuolat per žinias rodomo nusikaltėlio veido. Tačiau laikui bėgant naujienų pranešimuose su jos pavarde imtas vartoti būstasis laikas, išduodantis prielaidą, jog įvyko blogiausia. Apie Denisės Makenzi asmeninį bei profesinį gyvenimą

buvo kalbama kaip apie kritusio kario, pasiaukojusio atliekant pareigą. Žinių vedėjai suskato aptarinėti institucijų neigalumą bei biudžeto apkarpyimą, svarstyti, kodėl liūdnei pagarsėjęs žudikas išvengė bausmės, ginčytis, ar policija pakankamai stengiasi ieškodama pareigūnės. Trūksta žmoniškųjų išteklių ar tiesiog kompetencijos? Pokalbių laidos atgaivino nuvalkiotus debatus apie mirties bausmės grąžinimą, kurstydami žarijas, jau ir taip rusenančias šalies Šiaurės Rytų gyventojų širdyse. Nesuvokiama vien pagalvojus, kad Edvardsas laisvai sau vaikštinėja, medžioja naujas aukas ir žlugdo šeimas. Viliojo mintis, kad tokio pavojingo žvėries reikėtų išsyk atsikratyti, ir Rajenas negalėjo nesutikti, kad panaši perspektyva ir jam atrodė savotiškai patraukli.

Bet tuomet jis pats būtų ne geresnis už žudiką.

Visą šią paniką dar labiau stiprino iš anksčiau patirta baimė. Baimė, neleidžianti žmonėms naktimis užmigti, įtariai, kad žudikas maniakas galėtų būti jų kaimynas. Žmonės skambinėjo į tyrimo štabą ir pranešinėjo apie neva kaimynystėje gyvenantį nusikaltėlį, kaip du vandens lašai panašų į visų aptarinėjamą pabėgusį kalinį; oi, gal būtų galima atsiųsti porą policininkų ir jį areštuoti?

Laiko gaišintojai; jie visi.

Rajenas peržvelgė pavargusius komandos narių veidus. Kad ir kas rašoma laikraščiuose, jo žmonės šešias dienas nepailsdami dirbo. Jų nuoširdumu neabejojo, bet net ir jis nesugebėjo sustabdyti palaipsnio darbuotojų perėjimo prie kitų bylų. Juk pagaliau kiti nusikaltėliai nenustojo žudyti net ir ištikus šiai Kriminalinių tyrimų skyriaus tragedijai.

— Nagi, visi klausykite!

Pokalbis nutrūko, kai detektyvai ir pastiprinimo komanda atkreipė dėmesį į du naujus atvykėlius.

Vargšas senasis Filipsas, įsivaizdavo Frenkas juos sakant.

Jo akys kaip rudos sagutės šaudė nuo vienos demonstracinės lentos prie kitos, o Denisės veidas liejosi su spalvotose nuotraukose išdidintais Kyro Edvardso bruožais. Kažkoks konstebelis pasakubomis nuo jo užstojo lentą, bet per vėlai: Filipsas jau pamatė šiurpias pastarųjų Edvardso aukų nuotraukas. Šiaip ar taip, jis prisiminė jų veidus. Buvo matęs išniekintus aukų kūnus ant metalinių vežimėlių lavoninėje, kiekvienos gedėjęs.

Dabar tas pats žmogus vėl kažkur siautėjo, šįkart su savimi turėjo ir Denisę.

Denisę.

Su virpuliu giliai įkvėpęs, Filipsas atplėšė akis nuo lentos ir įsiziūrėjo į milžinišką šalies Šiaurės Rytų žemėlapi su smeigtukais sužymėtomis vietomis, kurios sudomino policiją. Prie kitos sienos dūzgė kopijavimo aparatai ir spausdintuvai. Po kambarį graudžiai aidėjo vienišas skambutis, skausmingai kontrastuodamas su vos prieš kelias dienas nekantriai plyšavusiais telefonais.

Pėdsakai vėso, žmonės ėmė prarasti susidomėjimą.

Ūmai jam ant peties nusileido kažkieno ranka. Filipsas grįžtelėjo atgal ir pamatė jaunuolį, žiūrintį į jį nuoširdžiomis akimis švariai skustame veide.

— Gera, kad grįžai, — tarė jis ir kone metėsi Filipsui į glėbį.

— Nagi, vaikine, — ramino Filipsas, plekšnodamas per blizgų audeklą, priverstas veidu įsikniaubti į detektyvo konsteblio Džeko Lauersono švarką. Į šnerves lindo aitrus skutimosi losjono kvapas, po velnių, jį kone uždusindamas.

Nusišypsojęs Rajenas pasinaudojo proga kreiptis į susirinkusią auditoriją, kad jo balsą išgirstų visi, netgi tūnantys kampuose.

— Kaip žinote, detektyvas seržantas Filipsas buvo trumpam išėjęs neplanuotų atostogų, — sklandžiai melavo Rajenas. — Dabar jau grįžo ir nekantrauja tęsti darbą, kaip ir mes visi. Ilgai ir tuščiai čia neplepėdami, pasveikinkime jį grįžus.

Pasigirdo spontaniški plojimai, ir Frenkas pajuto, kaip gerkle kyla gumulas.

— Aha, ačiū už atvirukus ir žinutes, — įstengė pratarti. — Žinau... žinau, kad Denisė būtų labai dėkinga.

Akimirką patylėjęs, Rajenas pliaukštelėjo delnais.

— Puiku, grįžkime prie darbų!

Kvietimas pasigirdo lygiai po dvidešimties minučių.

Rajenas su Filipu grįžo tuo pačiu erdviu kukliu koridoriumi, kuriuo buvo atėję, ir pakilo ne mažiau kukliais laiptais link vyriausiosios konstablės kabineto. Kitokiomis aplinkybėmis juodu gal ir būtų trumpam sustoję prie senovinio automato nusipirkti po prastos kavos puodelį, bet ne šiandien.

Juodviem prisitartinus prie durų, pažymėtų išblukusio vario lentele, Maksvelas sulėtino žingsnius.

— Pasiruošęs?

Mašinaliu gestu patapšnojęs marškinių apykaklę, Frenkas suirzo pajutęs atsileidusį kaklaraiščio mazgą. Akimirką sugaišo, kol jį pasitaisė ir suglostė audinį.

— Pasiruošęs.

Apie Filipso aprangą Rajenas nusprendė nutylėti. Šįkart vyrukas buvo išsirinkęs ryškaus smaragdo žalumo kaklaraištį, išsiuvinėtą smulkiais šokančiais leprekonais*. Atrodė juokingai,

* *Leprechaun* — airių folkloro būtybė, nykštukas.

bet Rajenas žinojo, kad Filipsas įsigijo šį kaklaraištį lankydamasis Airijoje su Denise, tad laiku prikando liežuvį.

Jis krumpliais pabarbeno į vyriausiosios konstablės duris.

— Pirmyn!

Jiems įžengus vidun Sandra Morison sėdėjo prispaudusi telefoną ausimi prie peties ir viena ranka vartė storą popierių aplanką, o kita skrebino užrašus į nušiurusią knygelę. Savo šviesius smėlio spalvos plaukus buvo sukėlusi į vėžlio formos kuodą, susegtą pakaušyje, bet viso šio rytmetinio sąmyšio sukuryje kelios gijos jau buvo išsipešusios.

Viršininkė pakėlė smilių duodama suprasti, kad po minutės būsianti laisva.

Pasinaudodamas trumpu atokvėpiu Rajenas patraukė tiesiai prie kavos aparato kabineto kampe. Kadangi žinojo, kad čia tiekiamas kur kas kokybiškesnis kofeinas, nei galėjai gauti iš automato apačioje.

— Manau, kad rengti dar vieną spaudos konferenciją būtų per anksti... Taip, žinoma, suprantu jūsų nuostatą...

Numetusi rašiklį, Morison ėmėsi masažuoti įsiskaudusį sprandą. Prislinkę prie kėdžių lankytojams, sustatytų priešais rašomąjį stalą, Rajenas su Filipsu jose įsitaisė.

— Galiu jus patikinti, kad tiriamo visus galimus kelius, pone. Jis tiesiog išnyko kaip dūmas vėjyje.

Gurkštelėjęs plikinančios kavos, Frenkas pajuto, kaip sujudą skrandis.

— Taip, pone. Iki dienos pabaigos paruošiu jums visas naujienas.

Pasibaigus pokalbiui, dar ilgas dešimt sekundžių oras virpėjo nuo įtampas. Stojusioje tyloje puikiai girdėjosi šurmulia-

vimas po langais ir priminė apie besitęsiantį kasdienį gyvenimą už Kriminalinių tyrimų skyriaus sienų.

Pasinaudojusi akimirka, Morison sukaupė mintis ir neskubėdama patyrinėjo abu detektyvus. Štai sėdi seržantas Filipsas. Patikimas vyras. Su juo pradirbo beveik trisdešimt metų ir būtų drįsusi pavadinti draugu. Jis lyg šuo sekdamas kruvinu kiekvienos bylos pėdsaku iki pat pabaigos, pasitelkęs savo sveiką nuovoką ir aštrų protą. Dažnai būdavo storžieviškas bei tiesmukas, švelniai tariant, bet visuomet iki skrupulų doras — ypač ją žavinti savybė, kurią ir pati skatino tarp pavaldinių. Ant jo veido matė aiškius pervargimo požymius. Oda nesveikai papilkėjusi; veide ir ant žandikaulio pražydušios kraujosruvos. Žiūrėdama į jį, įrėmintą ryškios šviesos, besiliejančios pro kabineto langą, Morison su liūdesiu pastebėjo, kad Frenkas atrodo dešimtmečiu senesnis nei praeitą savaitę.

O štai Rajenas. Žiniasklaidos numylėtinis, dažniausiai... Nors už Filipą keleriais metais jaunesnis, rangų viršesnis, ir Morison kitados spėliojo, kaip jiems pasiseks sugyventi. Būgštavo visai be reikalo: abu vyrus pastaruoju laiku siejo kone šeimininki ryšiai. Filipsas buvo labai atsidavęs, o štai Rajenas — puikus strategas: įgimtas lyderis, gebantis atlikti tyrimą preciziškai ir atsiribojęs, tarsi feldmaršalas, nepasiduodantis jokiems sąžinės priekaištams, nedvejojantis, bet tam pasirengęs dėl jų bendro tikslo. Gebėjo daryti didelius darbus, ir tai įrodė savo karjera, bet nuojauta vadovaudavosi nė kiek ne rečiau nei taisyklėmis ir nurodymais. Galbūt Sandra ne visada galėjo būti tikra, kad Rajenas tiksliai vykdys jos įsakymus, tačiau neabejojo jo nuoširdumu. Jo šeimai, kaip buvo žinoma vyriausiajai konstblei, kažkur Devone priklauso senovinio mūro pilis, ir visgi jis nusprendė

palikti švelniai banguojančias savo tėviškės kalvas ir pasirinkti kur kas šiurkštesnius laukinius šiaurės krantus. Pasirinko sunkų darbą užuot lengvą gyvenimą, ir dabar, žiūrėdama į jį, Morison mąstė, jog Rajenas apsisprendė išmintingai. Būdama sveika karšto kraujo moteris, ji taip pat turėjo pripažinti, kad vyrukas nebjaurus pažiūrėti.

Netgi sutinusia nosimi ir mėlynuojančiu paakiu.

— Na, — guviai pratarė Morison, mosteldama į jų kavos puodelius, — matau, kad gana patogiai įsitaisėte.

Filipsas atidėjo į šalį savąjį puodelį šiek tiek į tarkstelėdamas, o tuo metu Rajenas neskubėdamas gurkšnojo likučius.

— Ačiū, ponio.

Pasirėmusi alkūnėmis į rumbuotą bukmedžio stalviršį, Morison sunėrė pirštus.

— Jeigu kartais jums įdomu, telefonu kalbėjau su vyriausiuoju komisaru, — paaiškino ji. — Tarsi mums dar nepakaktų bėdų, komisaro viešųjų ryšių atstovui kažkas užsiminė matęs, kaip šiandien ryte kumščia vosi du vyresnieji tyrimo detektyvai, — ji nužvelgė subraižytą Filipso veidą. — Vienas iš jų pagal pasakojimą įtartinau panašus į tave.

Frenkas pasimuistė kėdėje.

— Aš galiu paaiškinti, — įsiterpė Rajenas. — Atsižvelgdamas į pastaruosius įvykius ir į tai, kad Edvardas yra laikomas ginkluotu ir pavojingu, pamaniau, kad vertėtų prisiminti savi-gynos įgūdžius, jeigu kartais jų prireiktų. Šįryt Filipsas maloniai sutiko pamokyti mane pagrindinių bokso judesių absoliučiai legalioje treniruočių salėje.

Rajenas įtarė, kad „Badlas“ jau daugelį metų stebimas po didinamuoju stiklu, bet nusprendė to neminėti.

Morison įrėmė žvilgsnį tiesiai į Filipą.

— Ar taip ir buvo?

Frenkas atsikrenkštė.

— Aha... taip, ponio. Taip, kaip jis ir sakė. Apsiribojau tik baziniais judesiais, kadangi jis yra visiškai žalias, — ir pergalingai nusišypsojo.

Nužvelgusi abudu detektyvus, vyriausioji konstablė suprato esanti priveikta.

— Klausykitės, — pasiduodama tarė, — aš nežinau, kas nutiko ar kodėl, bet tuo ir baikime. Filipai, girdėjau, kad pastarąsias dvi dienas buvai pasiėmęs atostogų. Neprisimenu, jog būtum man apie tai minėjęs, Rajenai, bet atsižvelgdama į aplinkybes manau, kad taip net geriau.

Lyžtelėjusi lūpas, Sandra susimąstė, kaip pereiti prie kitos temos.

— Reikalas tas, kad prabėgo beveik savaitė. Niekas labiau to nejaučia nei tu, Frenkai, — pradėjo ji atsargiai, — bet dabar jau uždavinėjami klausimai. Mes atsakingi už situacijos valdymą...

— Ką norite pasakyti? — lyg peiliu nukirto Rajenas.

Morison atsiduso.

— Tik sakau, kad komisarui kilo abejonių, ar Makenzi dingimą tiriantys pareigūnai gali likti objektyvūs, atsižvelgiant į aiškų interesų konfliktą. Ir nekalbu, esate jūs šališkai ar ne; svarbu, kad visuomenė mus *matytų* veikiant nešališkai.

— Jūs kaltinate Filipą...

— Kalbu apie judu abu, — Morison nutraukė beprasidedančią piktą tiradą. — Rajenai, tavo santykiai su Kyru Edvardsu puikiai žinomi visuomenei. Tas žmogus nužudė tavo seserį ir vos nepribaigė tavęs paties. Niekas negali tavęs kaltinti, kad trokšti

prisidėti prie operacijos, kuri jį grąžins į griežčiausio režimo kailėjimą. Bet jei kas nors nutiks ne taip... Na, pats gali įsivaizduoti reakciją.

Rajenas nieko nepasakė, tik akys nutemo lyg pilki audros debesys, tokios pat spalvos kaip ir Šiaurės jūra.

— O dabar apie tave, — ji nežymiai pasisuko veidu į seržantą. — Judviejų su Denise Makenzi santykiai mūsų parapijoje yra vieša paslaptis. Todėl visais atžvilgiais esi jai artimiausias žmogus. O jeigu taip, kaipgi tikiesi vykdyti šį tyrimą pakankamai asmeniškai atsiribojęs, kaip mes reikalaujame?

Filipso veidas sukrito raukšlėmis, ir Morison jau gailėjosi, kad privalo tęsti.

— Patikėk manimi, Frenkai, aš tave užjaučiu. Visi departamente jaučia spaudimą, visi stengiamės padėti. Žinau, kad pats nori aktyviai dalyvauti, nes aš irgi tavo vietoje taip jausčiausi. Todėl ir daviau tau šią savaitę viskam greitai baigti. Bet kaip tavo vadovė nebegaliu leisti šitam tęstis.

Rajenas pertraukė stojusią tylą:

— Pažiūrėkime, ar aš teisingai supratau. Komisaras ėmė jausti jėgų iš aukščiau spaudimą. Jis atmušinėja žiniasklaidos kaltinimus dėl policijos nekompetencijos ir tikisi sutvarkyti reikalus taip, kad vadovybė atrodytų valdanti padėtį. Teisingai?

Morison palenkė galvą į šoną.

— Ne kažin kas nauja, ar ne? Nesu dirbusi nė prie vienos sunkesnės bylos, kur spauda vienoje ar kitoje tyrimo stadijoje nebūtų mūsų puldinėjusi dėl netinkamų metodų. O tu, Filipasai?

— Sakyčiau, kad ir man neteko, — pasigirdo atsakymas. — Nedėkingas tas mūsų darbas.

— Būtent. Mes jį dirbame ne dėl aplodismentų ir mūsų nedomina politiniai žaidimai bei populiarumas geltonojoje

spaudoje, — kandžiai tarė Rajenas. — Mus domina tik teisingumas, kad ir ką, po velnių, tai reikštų.

Jis palinko į priekį, ir Morison pajuto visą jo pykčio bangą, sklindančią iki jos per stalo viršų.

— Taigi, su visa pagarba, *ponia*, nedrįsk sėdėti čia savo dramblio kauko bokšte ir aiškinti mums apie atsiribojimą ar interesų konfliktą. Kadangi nesvarbu, ar tai mano sesuo, ar jo mergina, — dūrė jis nykščiu Filipso pusėn, — ar visiškai nepažįstamas, syki mes prisiekėme rūpintis žmonėmis, jie mums ir rūpi. Kiekvienas iš jų *rūpi*.

— Esi pernelyg arti... — pamėgino dar kartą vyriausioji konstablė.

— Kaskart sulaukę skambučio iš dispečerinės privalome būti objektyvūs. Užsidedame abejingumo kaukes ir atsiribojame nuo šiurpios nuojautos, kad galbūt tas žmogus vėl užėjo į kažkieno namus. Aplankome motinas, tėvus, seseris ir brolius — sugriautus jų gyvenimus. Stengiamės užgniaužti mums kuždantį vidinį balsą, kad bus dar ir kitų sunaikintų gyvybių. Tad jeigu nori, kad Makenzi būtų rasta, jeigu nori pamatyti Edvardą vėl už grotų, niekas geriau to nepadarys nei Filipas ar aš. Mes ne tik kasdien dirbame šį darbą, bet ir pažįstame Makenzi, pažįstame ir *jį*. Žinome, kaip jie abu mąsto ir veikia, be to, esame įgalioti. Mes padėsime šią bylą tau ant lėkštutės, reikia tik laiko.

Nutilęs Rajenas atsilošė minkštoje kėdėje.

— Supratau, — vėl sunėrusi pirštus Morison atsigrėžė į jo kolegą. — Ar turi ką nors pridurti?

Frenkas nebuvo geras kalbėtojas, bet sukando dantis ir atsisėdo šiek tiek tiesiau.

— Aš nemaldausiu, — tiesiai šviesiai režė. — Nekaulysiu vietos komandoje. Užsitarnavau šią teisę. Sakei, Edvardas išnyko kaip dūmas? O aš sakau, jog tai nesąmonė. Jis nėra šmėkla, jis yra iš kūno ir kraujo; slapstosi kažkur, pagrobęs moterį, kurią aš myliu. Pasakysiu tau taip, Sandra, — tarė nesivargindamas laikytis formalumų, kadangi jau seniausiai buvo peržengęs šią ribą, — aš čia gimiau ir praleidau visą gyvenimą, pažinau šį kraštą. Jeigu reikės, apversiu kiekvieną akmenį, apieškosiu kiekvieną medį, ištyrinėsiu kiekvieną pastatą ir trobesį nuo Džon O'Groutso kaimelio iki Lands Endo. Bet surasiu Denisę Makenzi; padedant Kriminalinių tyrimų skyriaus šulams ar ne. Žinai dar ką? — linktelėjo jis galva sau už peties. — Ten, trečiame aukšte, yra pilnas kambarys žmonių, kurie man pagelbės. Kiekvienas iš jų yra asmeniškai susijęs su Denise kaip kolega ar draugas, tad sėkmės ieškant ko nors *nešališko* šiame pastate.

Sandra išgėrė paskutinius kavos lašus.

— Puiku. Tik tiek man ir reikėjo žinoti.

Ji trumpai jiems linktelėjo. Supratę užuominą, kad laikas eiti, abu vyrai susižvalgė ir paskubomis pakilo. Kone priėjo prie durų, tik staiga ji šūktelėjo:

— Rajenai?

Kilstelėjęs antakį jis atsigrėžė.

— Neapvilk manęs.

Žandikaulyje sutrūkčiojo raumuo, bet profesionalumas kaip visuomet nugalėjo.

Durys trinkelėjo jiems už nugarų, ir Morison dar ilgai į jas spoksavo spėliodama, ar nebus padariusi didžiausios klaidos savo karjere.